

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ TƏHSİL NAZİRLİYİ

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNİVERSİTETİ

KAFEDRA “BANK İŞİ”

QİYMƏTLİ KAĞIZLAR

**FƏNNİNİN
PROQRAMI**

BAKALAVR

*Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirinin
05.12.2011-ci il 2013 sayli əmri*

BAKİ 2012

Tərtib edənlər:Fənnin programı Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin “Bank işi” kafedrasının əməkdaşları tərəfindən hazırlanmışdır:
iqtisad elmləri doktoru, professor Sadıqov E.M.
iqtisad elmləri namizədi, dosent Kərimov A.E.,
iqtisad elmləri namizədi, dosent Babayev A.A..

Redaktor:Azərbaycan Dövlət iqtisad Universitetinin “Bank işi” kafedrasının müdiri *iqtisad elmləri namizədi, dosent Bəşirov R.A.*

Rəyçilər:

Azərbaycan Dövlət İqtisad Uniersitetinin Maliyyə kafedrasının professoru,iqtisad elmləri doktoru Mirələm Həsənlı

“Bakı Fond birjası” QÇS-nin Analitik informasiya şöbəsinin rəisi
Nazim Məmmədov;

Giriş

Azərbaycan Respublikası iqtisadiyyatı dünya iqtisadiyyatına uyğunlaşmaq üçün yenidən qurulur və iqtisadi inkişafın yeni istiqamətləri meydana çıxır. Qiymətli kağızlar bazarının inkişafı və onun formalaşması bazar iqtisadiyyatı üçün zəruri şərtlərdən biridir. Bir sıra bazar subyektləri müxtəlif müqavilələr, öhdəliklər və onların reallaşdırılması formasında meydana çıxır, bu isə öz növbəsində qiymətli kağızların reallaşmasına imkan verir. Qiymətli kağızların rolu daha da artaraq, ölkənin ödəniş dövriyyəsində xüsusi əhəmiyyətə malik olur. Qiymətli kağızlar vasitəsi ilə investisiya vasitəsi həyata keçirilir və iqtisadiyyatın bazar strukturları öz funksiyalarını yerinə yetirir. Qiymətli kağızların emissiyası vasitəsi ilə iqtisadi fəaliyyət sürətlənir. Eyni zamanda fond bazarının formalaşması bu sahədə mütəxəssislərin hazırlanmasını zəruri edir. Fənnin predmetini müxtəlif iqtisad elmləri təşkil edir. Burada Qiymətli kağızlar, Pul və banklar, Bank işi, Maliyyə və Beynəlxalq valyuta-kredit münasibətləri fənləri ilə əlaqəli formada öyrənilir.

Fənnin öyrənilməsində müxtəlif üsullardan istifadə edilir. Belə ki, məşğələ dərslərində təcrübə tapşırıqlarla yanaşı testlərin tətbiq edilməsi və kompyuter testlərinin bu sahədə tətbiqi mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Фянин саат шябякяси

№	Мювзулар	Мццязи -ряляр	Мяшгяляля р
1	Гиймятли кабызларын мащиййяти, ящямиййяти вя ролу	2	2
2	Корпоратив гиймятли кабызлары	2	2
3	Дювлят вя бялядиййя гиймятли кабызлары	2	2
4	Тюрямя гиймятли кабызлары	2	2
5	Коммерсийа гиймятли кабызлары	2	2
6	Гиймятли кабызлар базары	2	2
7	Фонд бирјасы	2	2
8	Гиймятли кабызларын бирјаданкянар базары	2	2
9	Гиймятли кабызлар базарынын иштиракчылары	2	2
10	Гиймятли кабызларла бирја тисаряти	2	2
11	Гиймятли кабызлар базарынын тянзимлянмяси	2	2
12	Qiymətli kağızlar bazarında investisiya kompaniyaları və fondlar	2	2
13	Qiymətli kağızlar bazarında kommersiya bankları	2	2
14	Qiymətli kağızların siğortalanması	2	2
15	Бейнялхалг гиймятли кабызлар базары	2	2
	Сями	30	30

Мювзу 1. Гиймятли каъызларын мащийяти, ящямийяти вя ролу

Гиймятли каъызларын йаранмасынын игтисади илкин шяртляри. Борс капиталы вя малийя капиталынын щярякят хцсусийятляри. «Малийя капиталы» вя «сахта капитал» анлайышларынын гаршылыгы сясийяляндирилмяси.

Гиймятли каъызларын малийя ресурсларынын йенидян бюлщдцрцдмясинин аляти кими сясийяляндирилмяси. Гиймятли каъызларын мцлкийят титулу, борс мцнасибятляринин щящадятнамяси, инвестисийа аляти вя эялир эятирян актив кими сясийяляндирилмяси.

Гиймятли каъызын тярифи вя цмуми яламятляри: тядавцлетмя, серийалылыг, стандартлылыг, мцлки дюврийядя иштирак. Гиймятли каъызларын сясийяляндирилмясинин ялавя яламятляри: дювлят тяряфиндян танынмасы, тязим едилмяси, сянядлилийи. Гиймятли каъызларын инвестисийа яламятляри: ликвидлик, эялирлик, етибарлылыг.

Гиймятли каъызларын тясниф едилмясинин мейарлары. Щящадят едикляри щцгуларын мянсубийяти яламятиня эоря гиймятли каъызларын нювляри. Гиймятли каъызлар пул базары вя капитал базарынын алятляри кими. Пай вя борс гиймятли каъызлары. Коммерсийа гиймятли каъызлары. Емитентин щцгуги статусу яламятиня эоря гиймятли каъызларын нювляри. Гиймятли каъызларын емиссийа, ясас вя кюмякчи нювляри.

Гиймятли каъызларын цмумигтисади инкишафын вя милли тясяррцфат субйектляринин игтисади дурумунун эюстярисилляри кими.

Мювзу 2. Корпоратив гиймятли каъызлары

Сящмдар сямийятинин сящмлярин емитенти кими сясийяляндирилмяси. Сящмин цмуми сясийяляндирилмяси. Сящмлярин тяснифат яламятляри вя тяснифат груплары.

Сящмлярин айры-айры нювляринин сясийяляндирилмяси. Елан едилмиш, йерлящдирилмиш вя юдянилмиш сящмляр. Адлы вя тягдиматлы сящмляр. Ади вя имтийазлы сящмляр. Сясли вя сяссиз сящмляр.

Имтийазлы сящмлярин сясийяляндирилмяси вя сацибляриня вердикляри имтийазлар. Имтийазлы сящмлярин кумулятив вя дюнярли нювляри. Эери алынап вя тяхиря салынмыш фонд вә мтийазлы сящмлярин диэяр нювляри. «Гызыл сящм» анлайышы.

Истигразын цмуми сясийяляндирилмяси. Сящмдар сямийяти тяряфиндян истигразларын бурахылышынын мягсядляри. Истигразларын тямал кейфийятляри. Сящмля истигразын гаршылыгы

мцгайисяси. Истигразларын инвестисийа кейфийятляри вя онларын гиймятляндирилмяси.

Истигразларын тяснифат яламятляри вя тяснифат груплары. Истигразларын айры-айры нювляринин сясийяляндирилмяси. Адлы вя тягдиматлы истигразлар. Ади вя мягсядли истигразлар. Мцддятли вя мцддятсиз истигразлар. Истигразлар. Кумулятив истигразлар. Тяминатлы вя тяминатсыз истигразлар. Тяминатсыз истигразларын нювляри. Дизяр истиграз нювляри.

Мювзу 3. Дювлят вя бялядийя гиймятли каьызлары

Дювлят борсунун йаранмасы сябяляри. Дювлят гиймятли каьызлары дювлят борсунун рясмиляшдирилмяси аляти кими.

Дювлят гиймятли каьызларынын мащийяти, цстцнлцкляри, бурахылыш мягсядляри вя шяртляри. Дювлят гиймятли каьызларынын тяснифаты. Дювлят гиймятли каьызларынын функсийалары. Дювлят гиймятли каьызларынын йерляшдирилмяси йоллары. Дювлят гиймятли каьызларынын пул-кредит сийасятиндяки ролу. Азярбайсанда вя дцнйада дювлят борсунун идаря олунмасынын мцасир проблемляри.

Бялядийя гиймятли каьызларынын мащийяти. Бялядийяляр тяряфиндян ялавя вьсаитлярин сялб едилмяси мягсядляри. Бялядийяляр тяряфиндян борсалманын формалары. Бялядийя гиймятли каьызларын цстцнлцкляри вя тяминаты. Бялядийя гиймятли каьызларын йерляшдирилмяси.

Мювзу 4. Тюрямя гиймятли каьызлары

Тюрямя гиймятли каьызларын мейдана эялмяси сябяби. Мцддятли ягдляр тюрямя гиймятли каьызларын ясасы кими. Мцддятли ягдлярин иштиракчылары. Тюрямя гиймятли каьызларын сясийяляндирилмяси. Онларын башлыса хцсусийятляри.

Тюрямя гиймятли каьызларын ясас нювляри вя онларын сясийяляндирилмяси. Фйцчерс контрактларынын мащийяти, хцсусийятляри вя параметрляри. Опсионларын мащийяти, хцсусийятляри, нювляри. Опсионларла фйцчерсляр арасындакы охшарлыглар вя фяргляр. Опсионларын цстцнлцкляри. Форвард вя своп контрактларынын мащийяти вя хцсусийятляри.

Тюрямя гиймятли каьызларын дизяр нювляри. Варрант, онун мащийяти вя мяналары. Варрантын эиров шыщадятнамясиня чеврилмяси. «Икили сяняд» щалынын йаранмасы сябябляри. Варрантын гиймяти вя йенидян гиймятляндирилмяси. Səmərəli варрантларла ямялийятларын мягсядляри. Амбар шыщадятнамяляринин мащийяти, нювляри. Мцстясна щцгуглар.

Депозитар гябзлярин мащийяти, нювляри, онларын бурахылма мягсядляри. Депозитар гябзлярин цстцнлцкляри. Малийяляшмяян

депозитар гябзляр. Малийяляшян депозитар гябзлярин мцмкцн сявийяляри вя онларын мащийяти.

Гиймятли каьыз сертификаты, ордер, купон.

Мювзу 5. Коммерсийа гиймятли каьызлары

Коммерсийа гиймятли каьызлары анлайышы.

Векселин мащийяти вя сясийяви хцсусийятляри.

Векселин нювляри. Коммерсийа вя малийя векселляри. Банк вексели. Сады вя кючрмя векселляр. Вексел аксептинин нювляри. Векселин протест едилмяси. Индоссаментин мащийяти вя нювляри. Векселин авал едилмяси. Вексел цзря юдямя мцддятинин мцяйян едилмяси. Векселин дисконту. Векселдян истифадянин мягсядляр. Вексел щцгунун ики системи.

Чек тядавцлцнцн игтисади ящямийяти. Чекин мащийяти вя реквизиляри. Чекин нювляри, онларын сясийяляндирилмяси.

Коносаментин мащийяти вя нювляри.

Мювзу 6. Гиймятли каьызлар базары

Гиймятли каьызлар базарынын мащийяти вя игтисади ролу. Гиймятли каьызлар базары малийя базарынын тяркиб щиссяси кими. Малийя базарынын сегментляринин гаршылыгы баьлылыгы, онун секюритизасийасы. Пул ресурсларынын йенидян бюлщдцрцлмясиндя гиймятли каьызлар базарынын, кредит базарынын вя бцдсянин гаршылыгы нисбяти.

Гиймятли каьызлар базарынын мягсяд вя вязифяляри. Гиймятли каьызларын цмумигтисад вя хцсуси функциалары.

Гиймятли каьызлар базарынын нювляри. Бейнялхалг, милли вя регионал гиймятли каьызлар базары. Инкишаф етмиш вя етмякдя олан гиймятли каьызлар базары. Гиймятли каьызларын илкин вя тәkrar, бирја вя бирядан кянар базары.

Илкин базарын мащийяти вя тьяинаты, функциалары вя нювляри. Гиймятли каьызларын илкин базары капиталын сяфярбяр едилмяси вя игтисади субйектляр арасында ахынынын механизми кими. Гиймятли каьызларын илкин базарынын ясас иштиракчылары. Гиймятли каьызларын илкин базарында тяляб вя тяклифин формалашмасы.

Гиймятли каьызларын емиссийасы, онун кечирилмяси цсуллары. Емиссийа проспекти, онун бюлмяляри. Емитент щаггында мялуматын мязмуну. Емитентин малийя дуруму щаггында мялуматын мязмуну. Йерляшдирилмяси нязардя тугулан гиймятли каьызлар щаггында мялуматын мязмуну.

Гиймятли каьызларын йерляшдирилмясинин мцмкцн йоллары: гапалы абуня, андеррайтинг, брокерляр арасында йерляшдирмя. Сящмярдин фонд бирјасында ачыг йерляшдирилмяси (бирјада ЫПО йерляшдирмя).

Мювзу 7. Фонд бирјасы

Гиймятли кабызларын тәкрар базарынын мащийяти, мягсяди, функцийя вя вязифяляри. Гиймятли кабызларын тядавцлцнц тямин едян тясисатлар (щцгугларын учоту вя тяслим едилмяси, тисарят системляри, щесаблашма-клиринг палаталары, фонд васитячиляри). Тәкрар базарын тяшкилати формалары. Гиймятли кабызларын мцтяшяккил вя геури-мцтяшяккил базарлары. Бирја базары малийя алятляринин мцтяшяккил алгы-сатгы сферасы кими.

Фонд бирјасы анлайышы. Гиймятли кабызларын тәкрар базарынын тяшкили цчн фонд бирјасынын ящямийяти. Фонд бирјасынын базар игтисадийятындакы йери вя ролу. Фонд бирјасы гиймятли кабызлар базарынын ясас тяшкилатчысы вя тянзимляйисиси кими.

Фонд бирјасынын йарадылмасы, лисензийалашдырылмасы, йенидян гурулмасы вя ляв едилмяси гайдалары. Фонд бирјасынын тяшкилати-щцгуги статусу. Бакы Фонд Бирјасынын тяшкилати-щцгуги статусу.

Фонд бирјасынын функцийалары вя вязифяляри.

Фонд бирјасынын фяалийятинин тяшкили, идаряетмя вя тяшкилати гурулушу. Фонд бирјасынын тяшкилати схемляри. Фонд бирјасынын фяалийят механизми. Листинг вя делистинг. Гиймятли кабызларын гиймятляндирилмяси (котировкасы).

Фонд бирјасынын цзвяри, онларын нювляри вя онлара verilән тялябляр. Фонд бирјасынын цзвяринин пешякар фяалийятинин хцсусийятляри.

Фонд бирјасынын эялир вя хярсляринин гурулушу. Фонд бирјасынын коммерсийалашмасы.

Мювзу 8. Гиймятли кабызларын бирјаданкянар базары

Бирјаданкянар базар анлайышы, онун мащийяти.

Гиймятли кабызларын бирјаданкянар базарынын йаранма сябябляри, функцийалары вя фяалийят хцсусийятляри. Гейри-мцтяшяккил вя мцтяшяккил бирјаданкянар базар.

Гиймятли кабызларын бирјаданкянар тядавцлцнцн мцасир информасийя технолозийалары вя компцтер техникасынын тятбигиня яасланан йени тяшкилати формалары. Електрон тисарят системляри. NASDAQ. Super DOT. "Цчнцсц базар" вя "дюрдцнцсц базар". INSTINET, POSIT вя Crossing Network системляри.

Мювзу 9. Гиймятли кабызлар базарынын иштиракчылары

Гиймятли кабызлар базары иштиракчыларынын нювляри, онларын гаршылыгы ялагяси.

Емитентляр вя онларын тяснифаты. Инвесторлар вя онларын мащийяти. Институционал инвесторлар: инвестисийя фондлары, пенсийа фондлары, сыьорта ширкятляри. Онларын тяшкилати-щцгуги

статусу, ресурсларынын дувриййяси, мараглары, пешякар фяалиййятлярина гойулан мящдудиййятляр, гиймятли каьызлара етдикляри инвестисийаларын мигйаслары вя гурулушу.

Гиймятли каьызлар базарында фонд васитячилийи вя онун малиййя васитячилийиндян фярги. Гиймятли каьызлар базарында пешякар фяалиййятин мащиййяти, нювляри вя тйинаты.

Фонд васитячилийини реаллашдыран пешякар фяалиййятин ясас истигамятляринин сяжиййяляндирилмяси: брокер вя дилер фяалиййяти, гиймятли каьызларын етибарлы идаряедилмяси фяалиййяти.

Гиймятли каьызлар базарында ягдляр и тйащилати-техники сящятдян тямин едян пешякар фяалиййят нювляри: тисарятин тйащили вя учот-щесаблашма фяалиййяти.

Гиймятли каьызлар üzgə щцгугларын учоту вя тйащили едилмяси системинин ищлямясини тямин едян пешякар фяалиййят нювляри: гиймятли каьыз сащибляринин рейестринин апарылмасы, депозитар вя клиринг фяалиййяти.

Азярбайжан Республикасынын гиймятли каьызлар базарында пешякар фяалиййятин хцсусиййятляри.

Мювзу 10. Гиймятли каьызларла бирја тисаряти

Гиймятли каьызларын бирја ямтяяси кими сясиййяляндирилмяси. Бирја базарынын ищтиракчылары.

Бирја ямялиййятлары вя бирја ягдляр и. Бирја ягдляринин ясас növləri. Бирја ямялиййятларынын фяргляндириси хцсусиййятляри вя кечирилмя принципляри.

Бирја ямялиййятларынын цмуми ясаслары. Бирја ямялиййятларынын нювляри, онларын мащиййяти вя хцсусиййятляри.

Касса ягдинин мярщяляляри.

Мцддятли ягд вя мцддятли müqavilə. Мцддятли müqavilənin малиййя аляти кими сясиййяляндирилмяси. Мцддятли ягдин мярщяляляри. Ягдин баьланмасы, müqavilənin тяртиб едилмяси. Ягдин мцддяаларынын müqaisə edilməsi. Ягдин клиринг исрасы.

Бирја əməliyyatının мязмуну. Бирја индексляри, онларын нювляри вя щесаблашма гайдасы.

Гиймятли каьызларла бирја тисарятинин тйащил едилмяси цсуллары. Алысы вя сатысы щццн бирја просесинин мярщяляляри. Бирја сатышларынын формалары. Ягд шяртляринин uğunlaşdırılması системляри. Клиринг вя щесаблашма системи. Ягдлярин щесаба алынмасынын ясас вариантлары. Депозитари фяалиййятинин мащиййяти.

Гиймятли каьызлара инвестисийаларын мягсядляр и вя методлары. Бирбаша вя портфел инвестисийалары. Гиймятли каьызлар портфели анлайышы. Портфелин тйащифаты. Рискин диверсификасийасы вя эялирин оптималлашдырылмасы.

Мювзу 11. Гиймятли каьызлар базарынын тйащимляняси

Тянзимлямя вя нязарят системи анлайышы, онун фонд базары инфраструктурунда йери.

Гиймятли каьызлар базарынын тянзимлянмяси системинин мащиййати, зярурилийи вя мязмуну. Идаряедиси вя идаряедилян алтсистемлярин тяркиби вя функцийалары.

Тянзимлямя системинин институционал гурулушу. Гиймятли каьызлар базарыны тянзимляйян тясисатлар вя онларын функцийалары. Дювлят тянзимлянмяси органлары вя онларын гиймятли каьызлар базарында сялащиййятляри. Фонд базарынын йарадылмасы вя фяалиййятиндя дювлятин ролу.

Гиймятли каьызлар базарынын тянзимлянмяси методлары. Гиймятли каьызлар базарынын бирбаша вя долайы тянзимлянмяси.

Гиймятли каьызлар базарынын тянзимлянмясинин башлыса принципляри вя обьектляри. Гиймятли каьызлар базарын тянзимлянмясинин мягсяд вя вязифяляри, цсул вя методлары, дцнйа тясрцбясиндя мөвсуд olan моделляр.

Гиймятли каьызлар базарынын щцгуги тянзимлянмяси вя нязарят системинин əsasları. Фонд базарынын ганунверисилик тяминаты.

Гиймятли каьызларын емиссийасы вя тядавцлцнцн тянзимлянмяси.

Гиймятли каьызлар базарынын дахили юзцнцтянзимлямя системинин зярурилийи, мащиййати, хцсусиййятляри, тяшкилати формалары, функцийалары, бейнялхалг тясрцбяси.

Mövzu 12. Qiymətli kağızlar bazarında investisiya kompaniyaları və fondlar.

İnvestisiya kompaniyalarının yaradılması və onların kapitalının formalaşması. Pay investisiya fondlarının fəaliyyəti. Pay investisiya fondlarının formalaşdırılması. Kapitalın yerləşdirilməsində investisiya seçimi.

Mövzu 13. Qiymətli kağızlar bazarında kommersion bankları.

Qiymətli kağızlar bazarında kommersion banklarının əməliyyatları. Əmanət və depozit sertifikatlarının emissiyası. Kommersion banklarının veksellərlə əməliyyatları. Kommersion banklarının veksellərlə komission əməliyyatları. Kommersion banklarının qiymətli kağızlar üzrə investisiya əməliyyatları. Kommersion banklarının qiymətli kağızlar üzrə etibarlılıq əməliyyatları.

Mövzu 14. Qiymətli kağızların sığortalanması.

Qiymətli kağızlar bazarında sığortanın nəzəri əsasları. Qiymətli kağızlar üzrə maliyyə risklərinin sığortalanması. Qiymətli kağızlar üzrə mülkiyyətin sığortalanması. Sığorta müqaviləsinin qiymətli kağızlar bazarında hüquqi aspektləri.

Мювзу 15. Бейнялхалг гиймятли каъызлар базары

Веунәхалқ қиүмәтлi кағızлар базары, онун ясас яламятляри. Бейнялхалг фонд тясисатлары вя онларын глобал игтисадийятда ролу. Бейнялхалг гиймятли каъызлар базарынын цнсцрляри вя инкишаф истигамятляри. Бейнялхалг фонд тисарятинин алятляри: бейнялхалг сящм вя истигразлар.

Бейнялхалг гиймятли каъызлар базарынын тянзимлянмяси. Бейнялхалг гиймятли каъызлар базарынын милли гиймятли каъызлар базарларына тясир. Бейнялхалг фонд базарынын мцасир инкишаф мейлляри.

Инкишаф етмиш юлкялярин фонд базарлары.

Америка Бирляшмиш Штатларынын гиймятли каъызлар базары, онун тарихи инкишафы. Нйу-Йорк фонд биржасынын (НЙФБ) фяалийят механизми. НЙФБ-нын вязифяляри, идаряетмя системи, фярди вя корпоратив цзвяриня гаршы гойулан тялябляр. Листинг вя гиймятляндирмя (котировка) проседурасы. НЙФБ-нын пешякар цзвяринин группары. НЙФБ-нын эялирляри. АБШ-ын фяалийят эюстярян дияр фонд биржалары. АБШ-да биряданкянар базарын тяшкили вя фяалийяти.

Авропанын апарысі гиймятли каъызлар базарлары. Лондон фонд биржасынын тарихи инкишафы, фяалийят механизми, цзвяри, ягдлярин кечирилмяси, тятбиг олунан электрон сатыш системляри. Алманийанын фонд базары. "Алман биржасы" сящмдар сямийятинин фяалийяти: рящбяр органлары, цзвяри. Рясми базара бурахылма шяртляри вя гайдасы. Тисарят сессийасынын кечирилмяси, тятбиг олунан электрон сатыш системляри.

Асийанын апарысы фонд биржалары. Йапонийанын фонд базары. Токио фонд биржасы: фяалийятинин тяшкили, цзвяри, гиймятляндирилмяя (котировка) бурахылма шяртляри. Тисарятдя тятбиг олунан электрон системляр. Баъланылан ягдлярин нувляри. Токио фонд биржасы цзвяри арасында баш вермиш дяйишикликляр.

Инкишаф етмякдя олан фонд базарларынын хцсусийятляри.

Мяшьялялярин планы

Мювзу 1. Гиймятли каъызларын мащийяти, ящямийяти вя ролу

1. Борс капиталынын вя малийя капиталынын щярякят хцсусийятляри. «Малийя капиталы» вя «сахта капитал» анлайышларынын гаршылыгы сясийяляндирилмяси. Гиймятли каъызларын йаранмасынын игтисади илкин шяртляри.

2. Гиймятли каъызларын сосиал-игтисади сясийяляндирилмяси.

3. Гиймятли каъызын тярифи, мащийяти, яламятляри вя нувляри.

4. Гиймятли каъызларын сосиал-игтисади инкишафда ролу.

5. Гиймятли каъызларын инвестисийа просесиндя ролу.

Мювзу 2. Корпоратив гиймятли каъызлары

1. Сящмдар сямийят вә оуп сящмлярин емитенти кими сясийяляндирилмяси.
2. Корпоратив гиймятли каъызларын нювлари. Сящмлярин тяснифат яламятляри вя тяснифат груплары.
3. Сящмлярин айры-айры нювларинин сясийяляндирилмяси.
4. Истигразын цмуми сясийяляндирилмяси. Истигразларын бурахылышынын мягсядляри.
5. Сящмля истигразын гаршылыглы мцгайисяси.
6. Истигразларын тяснифат яламятляри вя тяснифат груплары.
7. Истигразларын айры-айры нювларинин сясийяляндирилмяси.

Мювзу 3. Дювлят вя бялядийя гиймятли каъызлары

1. Дювлят борсунун йаранмасы сябяляри, мягсяд вя вязифяляри.
2. Дювлят гиймятли каъызларынын пул-кредит сийасятиндяки ролу.
3. Азярбайсанда вя дцнйада дювлят борсунун идаря олунмасынын мцасир проблемляри.
4. Дювлят гиймятли каъызларынын мащийяти, цстцнлцкляри, бурахылыш мягсядляри вя шяртляри.
5. Дювлят гиймятли каъызларынын тяснифаты. Дювлят гиймятли каъызларынын функцийалары.
6. Бялядийя гиймятли каъызлары

Мювзу 4. Тюрямя гиймятли каъызлары

- 1.Тюрямя гиймятли каъызларын мейдана эялмясинин сябябляри.
- 2.Мцддятли ягдляр тюрямя гиймятли каъызларын ясасы кими сясийяляндирилмяси.
- 3.Фйцчерс, форвард вя опсионларын гаршылыглы сясийяляндирилмяси.
- 4.Тюрямя гиймятли каъызларын дизяр нювлари: варрант, амбар шящадятнамяляри, мцстясна щцгуглар.
- 5.Депозитар гябзляр.
- 6.Гиймятли каъыз сертификаты, ордер, купон.

Мювзу 5. Коммерсийа гиймятли каъызлары

- 1.Коммерсийа гиймятли каъызлары анлайышы. Векселин мащийяти вя сясийяви хцсусийятляри. Векселдян истифадянин мягсядляри.
- 2.Векселин нювларинин сясийяляндирилмяси.
- 3.Векселин аксепт вя авал едилмяси. Вексел аксептинин нювлари.
- 4.Векселә qarşı iddia едилмяси.
- 5.Индоссаментин мащийяти вя нювлари.
- 6.Вексел щцгугунун ики системи.
- 7.Чекин сясийяляндирилмяси.
- 8.Банк сертификатлары.

9. Коносаментин мащийяти в я нувляри.

Мювзу 6. Гиймятли каьызлар базары

1. Малийя базары в я гиймятли каьызлар базары.
2. Гиймятли каьызлар базарынын мягсяд в я вязифяляри.
3. Гиймятли каьызларын цмумигтисад в я хцсуси функцийалары.
4. Гиймятли каьызлар базарынын нувляри.
5. Гиймятли каьызларын илкин базары.
6. Гиймятли каьызларын емиссийасы, емиссийа проспекти.
7. Гиймятли каьызларын йерляшдирилмяси.

Мювзу 7. Фонд бирјасы

1. Гиймятли каьызларын тәкрар базарынын мащийяти, мягсяди, функцийа в я вязифяляри. Тәкрар базарын тяшкилати формалары.
2. Фонд бирјасынын сясийяляндирилмяси. Онун гиймятли каьызларын тәкрар базарындакы йери.
3. Фонд бирјасынын фонд тисарятинин тяшкилатчысы кими функцийалары.
4. Фонд бирјасынын фяалийяти.
5. Фонд бирјасынын цзвляри.
6. Фонд бирјасынын коммерсийалашмасы.

Мювзу 8. Гиймятли каьызларын бирјаданкянар базары

1. Гиймятли каьызларын бирјаданкянар базарынын йаранма сябляри в я мащийяти. Гейри-мцтяшяккил в я мцтяшяккил бирјаданкянар базар.
2. Гиймятли каьызларын бирјаданкянар базарынын функцийалары в я фяалийят хцсусийятляри.
3. Гиймятли каьызларын бирјаданкянар базарынын йени тяшкилати формалары.
4. Електрон тисарят системляри.

Мювзу 9. Гиймятли каьызлар базарынын иштиракчылары

1. Гиймятли каьызлар базары иштиракчылары.
2. Емитентляр в я инвесторлар.
3. Гиймятли каьызлар базарынын институционал инвесторларынын ролу в я вязифяляри.
4. Гиймятли каьызлар базарында пешякар фяалийятин мащийяти, нувляри в я тьяинаты.
5. Коммерсийа банклары гиймятли каьызлар базарындакы иштиракы.
6. Гейри-банк кредит-малийя тясисатларынын гиймятли каьызлар базарындакы иштиракы.

Мювзу 10. Гиймятли каьызларла бирја тисаряти

1. Гиймятли каьызларын бирја ямтясяси кими сясийяляндирилмяси.

2. Бирја базарынын иштиракчылары. Бирја тисарятинин тяшкил едилмяси цсуллары.
3. Бирја ямялийатлары вя бирја ягдляр.
4. Мцддятли ягд вя мцддятли түүqавилә.
5. Бирја ойуну.
6. Бирја тисарятинин тяшкил едилмяси цсуллары.
7. Биръя тисарятинин мярщяляляри.
8. Биръя сатышларынын формалары.
9. Гиймятли каьызларла бирја тисарятинин инфраструктуру.
10. Гиймятли каьызлара инвестисийалар.

Мювзу 11. Гиймятли каьызлар базарынын тянзимлянмяси

1. Гиймятли каьызлар базарынын тянзимлянмяси системинин мащиййати, зярурилийи вя мязмуну.
2. Гиймятли каьызлар базарынын тянзимлянмяси системинин институционал гурулушу.
3. Гиймятли каьызлар базарынын тянзимлянмяси методлары, башлыса принципляри вя объектляри.
4. Гиймятли каьызлар базарын тянзимлянмясинин мягсяд вя вязифяляри, цсул вя методлары, дцнйа тясрцбясиндян мялум моделляри.
5. Гиймятли каьызлар базарынын щцгуги тянзимлянмяси.
6. Гиймятли каьызларын емиссийасы вя тядавцлцнцн тянзимлянмяси.
7. Гиймятли каьызлар базарынын дахили юзцнцтянзимлямя системи.

Mövzu 12. Qiymətli kağızlar bazarında investisiya kompaniyaları və fondlar.

1. Investisiya kompaniyalarının yaradılması və onların kapitalının formalaşması.
2. Pay investisiya fondlarının fəaliyyəti.
3. Pay investisiya fondlarının formalaşdırılması.
4. Kapitalın yerləşdirilməsində investisiya seçimi.

Mövzu 13. Qiymətli kağızlar bazarında kommersion bankları.

1. Qiymətli kağızlar bazarında kommersion banklarının əməliyyatları.
2. Əmanət və depozit sertifikatlarının emissiyası.
3. Kommersion banklarının veksellərlə əməliyyatları.
4. Kommersion banklarının veksellərlə komission əməliyyatları.
5. Kommersion banklarının qiymətli kağızlar üzrə investisiya əməliyyatları.
6. Kommersion banklarının qiymətli kağızlar üzrə etibarlılıq əməliyyatları.

Mövzu 14. Qiymətli kağızların sığortalanması.

1. Qiymətli kağızlar bazarında sığortanın nəzəri əsasları.
2. Qiymətli kağızlar üzrə maliyyə risklərinin sığortalanması.
3. Qiymətli kağızlar üzrə mülkiyyətin sığortalanması.
4. Sığorta müqaviləsinin qiymətli kağızlar bazarında hüquqi aspektləri.

Мювзу 15. Бейнялхалг гиймятли каьызлар базары

1. Глобал малийя базары вя бейнялхалг гиймятли каьызлар базары.
2. Вейнялхалг фонд базарынын мцасир инкишаф мейлляри.
3. Америка Бирляшмиш Штатларынын гиймятли каьызлар базары.
4. Авропанын апарыжы гиймятли каьызлар базарлары.
5. Асийанын апарыжы фонд бирьялары.
6. Инкишаф етмякдя олан фонд базарларынын хцсусийятляри.

Qiymətli kağızlar fənni üzrə sərbəst işlərin mövzuları.

1. Qiymətli kağızların hüquqi təyinatı
2. Qiymətli kağızlar bazarında depozitrlar
3. Birjadankənar bazarda ticarətintəşkili
4. Bank sertifikatlarının mahiyyəti
5. Qiymətli kağızlar bazarında qeydiyyatçılar
6. Fyuçers müqavilələri
7. Qiymətli kağızlar bazarında peşakar iştirakçıların rolu.
8. Qiymətli kağızlar bazarında konnosament.
9. Qiymətli kağızlar bazarında kommersiya banklarının iştirakının zərurulyi.
10. Dövlət qiymətli kağızları
11. Qiymətli kağızlar portfelinin formalaşması modelləri
12. Veksel tədavülünün mahiyyəti.
13. Anbar şəhadətnaməsi.
14. Kompaniya idarəedicilərinin qiymətli kağızlar bazarında rolu.
15. Opcion müqavilələri.
16. Qiymətli kağızlar portfelinin idarə olunması.
17. Vekselin zəruri əlamətləri.
18. Broker və dillerlərin fond bazarında rolu.
19. Birja ticarətində elektron əməliyyatların aparılması.
20. Qiymətli kağızlar portfelinin mahiyyəti.
21. Qiymətli kağızlar bazarında vekselin növləri.
22. Fond birjasının tarixi.
23. Investoqların qiymətli kağızlar bazarında rolu.
24. Qiymətli kağızların dəyəri və qiyməti.
25. Qiymətli kağızların reytingi.
26. Vekselin tarixi mahiyyəti.
27. Istiqrazların növləri.
28. Emitentlərin qiymətli kağızlar bazarında rolu.
29. Birja opsiyon müqavilələrinin növləri.
30. Qiymətli kağızlar bazarının təhlili metodları.

31. İstiqraz üzrə gəlirlər.
32. Vekselin avalı.
33. Qiymətli kağızlar bazarnın iştirakçıları.
34. Törəmə alətlərin mahiyyəti və əsas növləri.
35. Qiymətli kağızlar bazarında maliyyə riskləri.
36. İstiqrazların qiymətləndirilməsi.
37. Köçürmə vekselin aksepti.
38. Qiymətli kağızlar bazarnın funksiyaları.
39. Müddətli müqavilələr.
40. Qiymətli kağızlar bazarında risklərin növləri.
41. Veksel tədavülünün mahiyyəti.
42. Qiymətli kağızlar bazarnın iqtisadiyyatda yeri.
43. Birjadankənar fond bazarları.
44. Qiymətli kağızların katirovkası.
45. İstiqrazların mahiyyəti.
46. Səhmlərin növləri.
47. Qiymətli kağızlar bazarnın mahiyyəti.
48. Birja opsiyon müqavilələrinin mahiyyəti.
49. Qiymətli kağızlar ticarətinin fond bazarında təşkili.
50. Səhmlərin qiymətləndirilməsi.
51. Qiymətli kağızlar bazarında depozitarlar.
52. Svop və onun mahiyyəti.
53. Birjadankənar fond bazarları.
54. Qiymətli kağızların tədavülünün mahiyyəti.
55. Səhmlər üzrə gəlirlərin ödənilməsi.
56. İstiqrazların ümumi səciiyyəsi.
57. Opsion müqavilələri.
58. Svopun mahiyyəti və əsas təsnifatı.
59. Qiymətli kağızların emissya mexanizmi.
60. Səhmlərin növləri.
61. Qiymətli kağızların müddəti.
62. Valyuta fyuçersləri.
63. Qiymətli kağızlar bazarında hecləşdirmə.
64. Qiymətli kağızların emissyasının təşkili və həyata keçirilməsi qaydaları.
65. Səhmlərin mahiyyəti.
66. Qiymətli kağızlara hüquqi yanaşma.
67. Fyuçers müqavilələri.
68. Qiymətli kağızların emissyasının təsnifatı.
69. Qiymətli kağızlar sistemi.
70. Veksellərin uçota alınması
71. Forvard müqavilələri.
72. Qiymətli kağızların emissiyası
73. Qiymətli kağızların təkrar bazarnın mahiyyəti
74. Müddətli müqavilələr
75. Dövlət qiymətli kağızların növləri
76. Qiymətli kağızlar bazarında özünü tənzim edən təşkilatların rolu
77. Qiymətli kağızların əsas növləri

- 78.Səhmlərin gəlirliyi
- 79.Təkrar borc qiymətli kağızlar bazarı
80. Qiymətli kağızlar bazarında SVOP müqavilələri.
81. Qiymətli kağızlar bazarının dövlət tənzimlənməsi
82. Qiymətli kağızların nominal qiyməti
- 83.Depozit qaydaları və onlardan istifadənin zəruriliyi
84. Qiymətli kağızların reytingi
85. Qiymətli kağızlar bazarının tənzim edilməsinin prinsipləri
86. Qiymətli kağızların müddəti
87. Qiymətli kağızların əsas növləri
- 88.Forvard varrantları və onların zəruriliyi
89. Qiymətli kağızlar bazarında dilerlərin rolu
90. Qiymətli kağızlar bazarının tənzim edilməsinin mahiyyəti
91. Qiymətli kağızların mövcudluq forması
- 92.İstiqrazlar üzrə gəlirlər
- 93.Qiymətli kağızların iqtisadi əlamətləri
94. Qiymətli kağızların müddəti
95. Səhmlər üzrə gəlirlərin idarə etmə sistemi
- 96.Fond birjasının idarə olunma sistemi
97. Qiymətli kağızların mahiyyəti
98. Anbar qiymətlilərinin mahiyyəti
- 99.Çeklərin mahiyyəti
- 100.Fond birjasının üzvləri
- 101.Opsionlarla fyuçers arasındakı eyniliklər və fərqlər
- 102.Veksellərin yaranma tarixi
103. Qiymətli kağızlar bazarında maliyyə brokerləri
- 104.Fond bazarının təşkili əsasları
- 105.Opsionların mahiyyəti xüsusiyyətləri və növləri
- 106.Çeklər və onların qiymətli kağızlar bazarında rolu
- 107.Almaniyanın qiymətli kağızlar bazarı
108. Qiymətli kağızlar bazarının iştirakçıları
109. Qiymətli kağızlar bazarında depozitar şirkətlər
- 110.Fyuçers kontraktları və onların mahiyyəti
- 111.Bank sertifikatları
- 112.İstiqrazların qiymətləndirilməsi
- 113.Dünya fond birjalrı və onların əhəmiyyəti
- 114.Törəmə qiymətli kağızların əsas növləri
115. Qiymətli kağızlar bazarının funksiyası
- 116.Qiymətli kağızların ilkin bazarının mahiyyəti
- 117.Böyük Britaniyanın qiymətli kağızlar bazarı.
118. Qiymətli kağızlar bazarının təhlili metodları
- 119.Törəmə Qiymətli kağızların səciyyələndirilməsi və onların xüsusiyyətləri
120. Qiymətli kağızın nominalı
- 121.Fransanın qiymətli kağızlar bazarı
122. Qiymətli kağızlar bazarının tənzim edilməsi
123. Qiymətli kağızların mahiyyəti və ümumi səciyyələndirilməsi
124. Rusiyanın qiymətli kağızlar bazarı.

125. Veksel üzrə ödəniş
126. ABŞ-ın fond bazarı
127. Opsion müqavilələri
128. Qiymətli kağızlar bazarında kommersiya banklarının iştirakı
129. Emitentlərin qiymətli kağızlar bazarında rolu
130. Qiymətli kağızlar portfelinin formalaşdırılması modelləri

ЯДЯБИЙАТ

Азәрбайсан дилиндя

1. Азәрбайсан Республикасынын Мцлки Мясляси. Вакі. 2000.
2. Азәрбайсан Республикасынын «Гиймятли каьызлар шаггында» Гануну. Вакі. 1998.
3. Азәрбайсан Республикасынын «Сящмдар сямийятляри шаггында» Гануну. Вакі. 1994.
4. Гиймятли каьызлар базары. Ногматив сянядляр топлусу. Бакы, 2000.
5. Азәрбайсан Республикасынын «Инвестисийа фондлары шаггында» Гануну. Вакі. 2010.
6. Азәрбайсан Республикасынын Верэи Мясляси. Вакі. 2001.
7. Кяримов А.Е., Бабайев А.А. Гиймятли каьызлар базары. Бакы, 2003.
8. Садыгов Е.М. Банк әмәлиyyатлары. Вакі, 2010.

Рус дилиндя

1. Алексеев М.Ю. Рынок ценных бумаг. М., 1992.
2. Алехин В.И. Рынок ценных бумаг. М., 1992.
3. Агарков М.М. Учение о ценных бумагах. М., 1993.
4. Афонина С.Н. Рынок ценных бумаг. М., 1997.
5. Бердникова Т.Б. Рынок ценных бумаг и биржевое дело. М., 2000.
6. Берзон Н.И., Буянова Е.А., Кожевников М.А., Чаленко А.В. Фондовый рынок. М., 1999.
7. Биржевая деятельность. Под ред. А.Г.Грязновой. М., 1993.
8. Биржевой портфель. Под ред. Ю.Б.Рубина. М., 1993
9. Боди З., Кейн А., Маркус А. Принципы инвестиций. 4-е изд. / Пер. с англ. – М.: Изд. дом Вильямс, 2002. – 984 с.
10. Брейли Р., Майерс С. Принципы корпоративных финансов.-М., 1997
11. Бригхем Ю., Гапенски Л. Финансовый менеджмент.-СПб.: экономическая школа, 1996.
12. Буренин А.Н. Рынки производных финансовых инструментов.-М.:ИНФРА-М,1996
13. Буренин А.Н. Рынок ценных бумаг и производных финансовых инструментов.-М.: 1яФКК,1998
14. Бычков А.П. Мировой рынок ценных бумаг: институты, инструменты, инфраструктура. М.,1998.
15. Галкин И.В., Комов А.В., Сизов Ю.С., Чижов С.Д. Фондовые рынки

- США и России: становление и регулирование. – М., 1998
16. Гильфердинг Р. Финансовый капитал. М., 1959.
 17. Дефоссе Гастон. Фондовая биржа и биржевые операции (пер. с французского). М.,1995.
 18. Жуков Е.Ф. Рынок ценных бумаг: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 1995.
 19. Жуков Е.Ф. Ценные бумаги и фондовые рынки. – М.: ЮНИТИ, 1995.
 20. Инвестиционно-финансовый портфель. Под ред. Н.Я.Петракова. М.,1993.
 21. Каратуев А.Г. Ценные бумаги: виды и разновидности. М.,1997.
 22. Касимов Ю.Ф. Основы теории оптимального портфеля ценных бумаг.- М.:Филинь,1998
 23. Килячков А.А., Чалдаева Л.Д. Рынок ценных бумаг и биржевое дело. – М.: Юрист, 2000.
 24. Килячков А.А., Чалдаева Л.Д. Рынок ценных бумаг: Курс в схемах. – М., 2003.
 25. Колб Роберт У. Финансовые деривативы.-М.: Филинь, 1998
 26. Количественные методы финансового анализа.-М.: ИНФРА-М, 1996
 27. Колтынюк Б.А. Ценные бумаги. СПб.,2001.
 28. Крушвиц Л. Финансирование инвестиций. – СПб.: ПИТЕР, 1999
 29. Ливингстон Г. Дуглас Анализ рисков операций с облигациями на рынке ценных бумаг.-М.: Филинь, 1998
 - Лякин А.Н., Лапинская А.А. Рынок ценных бумаг. СПб., 2001.
 30. Ляпин В.А., Воробьев П.В. Ценные бумаги и фондовая биржа. М., 2000.
 31. Колтынюк Б.А. Ценные бумаги. Издательство Михайлова В.А. Санкт-Петербург.2001.
 32. Миловидов В.Д. Паевые инвестиционные фонды. М.,1996.
 33. Миркин В.Д. Ценные бумаги и фондовый рынок. М.,1995.
 34. Михайлов Д.М. Мировой финансовый рынок: тенденции и инструменты. – М.: Экзамен, 2000. – 768 с.
 35. Меньшиков И.С. Финансовый анализ ценных бумаг.-М.: Финансы и статистика, 1998
 36. В.И. Колесников В.С. Торкановски. Ценные бумаги. Москва. «Финансы и статистика». 1998.
 37. Никифорова В.Д., Садыгов Э.М.. Операции с ценными бумагами. Баку, 2002.
 38. Никифорова В.Д., Садыгов Э.М. Биржевые и внебиржевые фондовые рынки: зарубежный опыт Баку. Санкт-Петербург. 2002.
 39. Садыгов Э.М. Формирование и регулирование фондового рынка Азербайджана. Баку 2004
 40. Никифорова В.Д., Торкановский В.С. Торговые системы рынка ценных бумаг. СПб.,2000.
 41. Основы внешнеэкономических знаний. Словарь-справочник. М.,1990.
 42. Островская О.М. Банковое дело. Толковый словарь. М.,1999.
 43. Павлов С.В. Фондовая биржа и ее роль в экономике современного капитализма. М., 1991.
 42. Павлова Л.Н. Профессиональная деятельность на рынке ценных бумаг.- М.:Филинь,1997
 43. Роберт В. Колби, Томас А. Мейер Энциклопедия технического анализа.- М.: ИНФРА-М, 1998
 44. Рубцов Б.Б. Мировые рынки ценных бумаг. – М.: Экзамен, 2002. – 447 с.
 45. Рынок ценных бумаг. Под ред. В.А.Галанова, А.И.Басова. М.,1996.

46. Рынок ценных бумаг и его финансовые институты. Под ред. В.С.Торкановского. М.,1994.
47. Садыгов Э.М. Рынок ценных бумаг Азербайджана и перспективы его развития. Санкт-Петербург. 2003.
48. Семенкова Е.В. Операции с ценными бумагами. М.,1997.
49. Тьюлз Ричард Дж. Фондовый рынок. М., 1998.
50. Фельдман А.А. Государственные ценные бумаги. М.,1994.
51. Фондовый портфель. М.,1992.
52. Фондовые рынки: мировой опыт-практика в России /Русско-английский словарь- справочник.-М.: РОСБИ, 1997
53. Ценные бумаги /Под ред КолесниковаВ.И., Торкановского В.С. Издание 2-е, перераб. и доп.- М.: Финансы и статистика, 2001.
54. Ценные бумаги и фондовые рынки. Под ред. Е.Ф.Жукова. М.,1995.
55. Шарп А. и др. Инвестиции.- М.: 1998
56. Эрлих А.А. Технический анализ товарных и финансовых рынков.- М.: 1997
57. В.А. Галанов. Ценные бумаги. Москва. Форум – Инфра-М. 2008.
58. И.А. Гусева. Финансовые рынки. Москва 2010.